

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 243/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obce Svätušie, zastúpenej obchodnou spoločnosťou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Klaudia Azariová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce Svätušie o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2015 doručená sťažnosť obce Svätušie (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva

na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva:

„Dňa 18. 7. 2008 podal sťažovateľ na Okresnom súde Košice - okolie návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 467.040,00,- Sk (15 502,89 €) s príslušenstvom, a to proti odporcovi v 1. rade: Mesto Kráľovský Chlmec, so sídlom: Kossútha 99, 077 13 Kráľovský Chlmec, IČO: 00 331 619, v mene ktorého koná: Ing. Karol Pataky, primátor mesta, a odporcovi v 2. rade: FÚRA s.r.o., so sídlom: SNP 77, 044 42 Rozhanovce, IČO: 36 211 451, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I, Oddiel: Sro, Vložka, číslo: 12979/V, v ktorej mene koná: Miroslav Fúra, konateľ, v ktorom sa uplatňoval nárok na nezaplatené nájomné, resp. bezdôvodné obohatenie za roky 2007 a 2008. Tomuto konaniu bola pridelená sp. zn. 9C/174/2009.

Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 25. 5. 2010. Toto pojednávanie sa uskutočnilo, bol vypočutý odporca v 1. rade. Ďalší termín pojednávania nebol ustanovený, súd len odročil pojednávanie na neurčito, a to za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Druhé pojednávanie bolo nariadené na deň 4. 10. 2011. Z dôvodov na strane súdu však bolo toto pojednávanie zrušené.

Podaním zo dňa 8. 2. 2012 vzal sťažovateľ žalobu vedenú pod sp. zn. 9C/174/2009 čiastočne späť, a to vo výške 6.383,93 €, pričom žalovaná istina v tomto konaní tak predstavovala sumu vo výške 9.118,96 € s príslušenstvom.

Tretie pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 17. 4. 2012. Toto pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti právnych zástupcov všetkých účastníkov konania. Ďalšie pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Na pojednávaní dňa 16. 5. 2012, v právnej veci vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 8C/12/2012 (nájomné resp. bezdôvodné obohatenie za roky 2009-2011), bolo prijaté uznesenie, ktorým súd spojil na spoločné konanie právnu vec vedenú pod sp. zn. 8 C/12/2012 s právnou vecou vedenou pod sp. zn. 9 C/174/2009, s tým, že právne veci budú prebiehať na Okresnom súde Košice - okolie pod spoločným konaním vedeným pod sp. zn. 9 C/174/2009.

Po viacnásobných žiadostiach a apeloch na súd, bol uznesením zo dňa 9. 7. 2012 v konaní sp. zn. 9C/174/2009, tj. už v spojenom konaní, ustanovený súdny znalec [REDACTED]

██████████, aby vykonal znalecké dokazovanie na zistenie všeobecnej hodnoty a nájmu nehnuteľností evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Trebišov, okres: Trebišov, katastrálne územie: ██████████, obec: ██████████ na liste vlastníctva č. ██████████, ako parcela registra „C“ KN, č. ██████████ o výmere 5838 m² - ostatné plochy.

Dňa 23. 12. 2013 bola zaslaná súdu žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania, keďže sa nekonalo vo veci od posledného pojednávania dňa 16. 5. 2012.

Uznesením zo dňa 7. 2. 2014 priznal Okresný súd Košice - okolie znalcovi ██████████ preddavok na znalecké dokazovanie, ktoré bolo nariadené už uznesením zo dňa 9. 7. 2012, do 7. 2. 2014 však nebolo zrealizované.

Dňa 9. 5. 2014 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručený znalecký posudok č. 61/2014, vypracovaný znalcom ██████████, a zároveň bolo doručené predvolanie na pojednávanie na deň 25. 6. 2014.

Štvrté pojednávanie nariadené na deň 25. 6. 2014 sa uskutočnilo. Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, v ktorom zamietol žalobu proti žalovanej obchodnej spoločnosti FÚRA, s.r.o. so sídlom v Rozhanovciach, ul. SNP 77, v prevyšujúcej časti vylúčil náš nárok proti odporcovi v 1. rade na samostatné konanie. Týmto rozsudkom zároveň súd zaviazal sťažovateľa, aby sme nahradil odporcovi v 2.rade trovy konania. Proti tomuto rozhodnutiu sme podali odvolanie, do dnešného dňa však nie je o odvolaní rozhodnuté.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uviedla:

«Predmetné konanie sa začalo už v roku 2008 a za takmer 7 rokov sa reálne uskutočnili iba 3 pojednávania, aj to niektoré až na apel právneho zástupcu sťažovateľa. Znalecký posudok bol v konaní vypracovaný v neprimeranom časovom horizonte, tj. takmer 2 roky od ustanovenia znalca.

„O prietahoch v súdnom konaní možno hovoriť vtedy, keď súd vôbec nevyužil tie procesné alebo iné prostriedky, cieľom ktorých je zabezpečenie nielen účinnej, ale aj rýchlej ochrany práv účastníkov súdneho konania, prípadne ak k ich použitiu siahol až vtedy, keď ich skutočný príspevok (účinnok) k dosiahnutiu tohto cieľa súdneho konania bol vylúčený, prípadne značne zminimalizovaný.“ (I. ÚS 57/97)

Celé konanie je vedené v neprimeranej časovej dĺžke, čo je v priamom rozpore so zásadou právnej istoty, práva na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Z vyššie popísaných skutkových okolností je zrejmé, že celé konanie až doteraz, je zbytočne zdĺhavé, nehospodárne a neefektívne, a to bez preukázania závažného dôvodu, či potreby vykonania konkrétneho dôkazu. Konanie nevedie k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a aby jej priznal finančné zadostučinenie v sume 5 000 € a úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prieťahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných

práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo sťažnosti a zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 25. júna 2014 rozhodol vo veci rozsudkom a po podaní odvolania sťažovateľkou predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu 23. septembra 2014. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodnutím ešte pred dorúčením sťažnosti ústavnému súdu vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky, a preto už nemohol

v čase doručenia sťažnosti žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prieťahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľkou v sťažnosti označené práva.

Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu až 28. apríla 2015, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že ak by krajský súd v odvolacom konaní rozsudok okresného súdu z 25. júna 2014 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, sťažovateľka môže za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom, predložiť ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2015